

המקנא פרק ראשון סוטה

ד.

עין משפט נר מצוה

יד א ב מיי פ"ח מהל'
קוטה הלכה ב סג
עשין נו טושי'ע א"ש'ע ס'י
קעמ סקי' ד:

תוספות שאגין

ה"א כ"י טומאה וארצותה
פ"ה שיפחה אותה וידבר
על לבה כ"י שתתרגזה
הערה דמאי טומאה ביאה
לחדר דאיכא למיפר קודם
נמריית ואי תנא כ"י ביאה
כ"י קמ"ל כ"י הערה
ההערה נגמר דביאה לכל
העירוב כדאיכא בפרק
הבא על יבמות. ואי תנא
כ"י הערה ה"א כ"י
הערה וארצותה ואפילו
תנא כ"י ביאה כ"י הערה
לא אמעיש ארצותה דאנא
אמנא הערה למעוטי
גמר ביאה ומיהו ארצותה
בעי דהכי הוה משמע כמה
שיעור סתירה כ"י ביאה
ואנא אמנא כל צרכי ביאה
דהיינו ארצותה וגמר ביאה
והדר תני הערה לומר
ביאה הערה אכתי
ארצותה לא ממעיש הילכך
תנא ביישא כ"י טומאה
דמשמע טומאה וארצותה
והדר מפרש ומאי היא
טומאה כ"י ביאה וע"כ
ארצותה אימעות דהא
ביאה כולה גמר ביאה
משמע ולא מיטע אלא
ארצותה והדר תני הערה
לומר דלא בעי גמר ביאה
וממילא שמעי' דאי תנא
כ"י טומאה כ"י הערה
ולא תני כ"י ביאה אכתי
לא הוה ממעיש ארצותה
כ"י טומאה כ"י טומאה
וארצותה משמע והערה
דפרשי בתריה תו לא
ממעטנא אלא גמר ביאה
הילכך איצטרי' כוליה ע"כ
הקפת דקל היא לתיני כמה
ל"ה. וכמה כ"י טומאה כ"י
הקפת דקל וליכא לאקשויי
הואיל וסוף סוף שיעור
הקפת דקל היא לתיני כמה
שיעור סתירה כ"י הקפת
דקל דאיבעי ליה לתנא
לפרושי איסור סתירה
משום מאי כפ"ה ובתוס'
וירושלמי גבי שיעורין
הללו כמה היא הערה כ"י
הקפת ידו שלמה א"י ויסי
כל השיעורין הללו חזין
מהתרת סינור. התם אמר בן
עזאי כ"י לצלות ביצה
הכא אמר כ"י לשנות
ואידי ואידי חד שיעורא
הוא וליכא לאקשויי אי"כ
היינו רבי יהושע דאמר
לעיל כ"י לשנותו ואמר
בתריה כ"י לצלות ביצה
משום דר' יהושע אמר
דבעי מוניה עם השתיה
דתם מוניה למשתיה מיד
הוא אבל הכא ר"ל לשנותו
כלל מוניה [נהנין] כ"י
לצלותו. בעי רב אשי
במרחק או במקרב. תמה
אמאי לא קא בעי בהקפת
דקל באלימא או בקטיטא
דבשלמא גבי כוס סתם כוס
הוי מרביעית. וכן ביצה
סתמא היתנגולת וביניעות
אלא מודק אמאי לא בעי
באיהו דקל מיידי. ושם
ר"ל כ"י הקפת דקל בינוני:

כמה שיעור סתירה. צירושלמי כל אלני שיעורין אחר
[המתר סינור]:

בן עזאי אומר. האי דמקדים בן עזאי לרבי עקיבא אע"ג דרבי
עקיבא היה רבו כדאמר בפרק הרוסה (ברכות סג.) בן עזאי עד

כאן העומ פניך צדך משום דלליה
קודמת לגמייעה והאי דמקדים ליה
בלידך ביימא משום דמסיק שיעורין
דשייבי ביום אצל תימה אמאי מקדים
רבי ישמעאל למילתייהו דרבי אליעזר
ורבי יהושע מיהו י"ל דקדר אפליה
ושמיה סמיך^ו:

אי הכי היינו רבי אציעור. ה"ה
דהוה מזלי למימר אי הכי היינו בן
עזאי אלא ו^ה צרימא קמיימא נקט
א"ג יתוך צנן עזאי כ"י למוג ולשמו:
אם בן היינו בן עזאי. ה"ה דהוה
מזלי למימר היינו רבי יהודה בן
צמירא אלא ו^ה צרימא קמיימא נקט:
דמרחק או דמקרב. צמזומ
דקל לא קמבעי ליה
צדול או צקטן משום דיעד שיעוריה
דהיינו כ"י מוזהת הכוס וכן צלליט
צילה צמורה גדולה או קטנה משום
דפ"י כבר דהיינו כ"י שמית הכוס
אצל דהקפת דקל תימה אמאי לא
קמבעי ליה:

עקק

נטמאה הווי אומר כ"י טומאה כ"י ביאה כ"י הערה כ"י חזרת דקל דברי ר"א
רבי יהושע אומר כ"י מוזהת הכוס בן עזאי אומר כ"י לשנותו ר"ע אומר כ"י
לצלות ביצה רבי יהודה בן בתירא אומר כ"י לגומעה קס"ד היינו הקפת דקל
היינו חזרת דקל התם א"ר ישמעאל כ"י הקפת דקל ופליג ר"א עליה הכא
אמר ר' אליעזר כ"י חזרת דקל אמר אביי הקפה ברגל חזרה ברוח בעי
רב אשי חזרה ברוח כי היכי דאזיל והדר אתי או דילמא כי היכי דאזיל ואתי
והדר קאי בדוכתיה תיקו התם אמר ר"א כ"י מוזהת הכוס הכא כ"י חזרת
דקל ואידי ואידי חד שיעורא הוא התם א"ר יהושע כ"י לשנותו הכא אמר
כ"י מוזהת הכוס אימא כ"י למוג ולשנותו ולימא אידי ואידי חד שיעורא הוא
א"כ היינו ר"א א"כ התם אמר בן עזאי כ"י לצלות ביצה הכא אמר כ"י לשנותו
אידי ואידי חד שיעורא הוא התם אמר רבי עקיבא כ"י לגומעה הכא אמר
כ"י לצלות ביצה אימא כ"י לצלות ביצה ולגומעה ולימא אידי ואידי חד
שיעורא הוא אם בן היינו בן עזאי התם א"ר יהודה בן בתירא כ"י לגומע
שלוש ביצים זו אחר זו הכא אמר כ"י לגומעה לדבריו דרבי עקיבא קאמר
דקאמר מושרין בצליאה ובגמיעה אימא שיעור גמיעה לחודה כ"י לגמע
שלוש ביצים זו אחר זו דהיינו צליאה וגמיעה: ר"א בן ירמיה אומר כ"י
שיקשור גרדי נימא: ידה אשי דמרחק או דמקרב תיקו: חנין בן פנחס
אומר כ"י שתושיט ידה לתוך פיה ליטול קיסם: בעי רב אשי דמהדק או
דלא מהדק תיקו: פלימו אומר כ"י שתושיט ידה לסל ליטול ככר: בעי
רב אשי דמהדק או דלא מהדק בהרתא או בעתיקא בחמימא או בקירורא
בדחמי

כדי טומאה. ומיהו כ"י טומאה כ"י ביאה ומיהו כ"י ביאה כ"י הערה
דהיינו נשיקת אבר [למקן כח:] באותו מקום וכמה שיעורה כ"י הקפת דקל
שיוכל האדם לילך כציבות דקל. ולקמן מפרש למה לי למימני כולהו:
כדי מוזהת כוס. למוגו צמים וססת כוס רביעית. ולקמ"ג אמרי' כל

אחד ואחד מן החכמים הללו בעלמנו
שיער כמה שהוא שזה בהעראתו:
ליטול קיסם. מנין שיעוריה: והא ע"פ
שאין ראייה. גמורה לדבר דקרא לאו
הושטת יד לסל כתב ציה יש וכן
ורמז מקנת דהוקשה אשה וזנה לככר
לחס: וכל הני למה לי. למימני
צרישא לימני שיעור סתירה כ"י
טומאה כ"י הקפת דקל: דאי סנא
כדי טומאה הוה אמינא. בכל שיעור
הלכין לצל לני כ"י דהיינו טומאה
וארצותה שיפחה אותה וידבר על
לצה עד שתמרה: קמ"ל דמאי
טומאה ביאה לחודה דליכא למימר
קודם הסתירה נמריית לו: קמ"ל כ"י
הערה. דקי"ל בפרק הצל על
יצמתו [יצמות וד]. הערה כגמר ביאה
לכל הערות: וזי סנא כ"י הערה.
ולא סנא צרישא כ"י טומאה הוה
אמינא כ"י הערה וארצותה ואפי'
סנא כ"י ביאה כ"י הערה לא הוה
מיימעיט ארצותה דלנא אמינא הערה
למעוטי גמר ביאה ומיהו ארצותה
צעין דהכי הוה משמע כמה שיעור
סתירה כ"י ביאה ואנא אמינא כל
לכ"י ביאה דהיינו ארצותה וגמר ביאה
והדר מפרש מה היא ביאה הערה
אכתי ארצותה לא אימעיט הילכך סנא
צרישא כ"י טומאה דמשמע טומאה
וארצותה והדר פריש ומה היא טומאה
כ"י ביאה ועל כרחיך אימעיט
ארצותה דהא ביאה כולה גמר ביאה
משמע ולא מיטע אלא ארצותה והדר
סנא ומה היא ביאה הערה למעוטי
ללא צעין גמר ביאה וממילא שמעי'
מינה נמי דאיז' לא סנא כ"י ביאה
אכתי לא הוה ממעט ארצותה דכ"י
טומאה גמר ביאה וארצותה משמע
והערה דפריש בתרה לא ממעט
אלא גמר ביאה הילכך איצטריכו כולהו:
וכמה. הוא שיעור הערה לחודה כ"י
הקפת דקל. והא ליכא לאקשויי הואיל
וסוף סוף שיעורא כ"י הקפת דקל הוא
לימני כמה שיעור סתירה כ"י הקפת
דקל דאיבעי ליה לנא לפרושי איסור
סתירה משום מאי או גמר ביאה או
הערה משום הכי סנא כ"י טומאה
כ"י ביאה כדפרישית: **כדי חזרת**

(א) ר"ל (ב) [מקפחתה פ"ח
ע"ש] (ג) [ע"ז] (ד) ס"א
ואי, (ה) ס"א שיעור וני
יע"ז [משעה] (ו) [ועין]
היטב מוספות ע"ז מה ד"ה
א"ר עקיבא ותוספות צ"מ
כ"י ד"ה אלא ותוספות
מכופות ק"ה ד"ה דהשיב,

תורה אור השלם

1. כי בעד אשה זונה עד
כפר לָהֶם וְאֵשֶׁת אִישׁ
נָפְשׁ קָרְרָה יַחְדָּו:
משלי ו א
2. וְשָׁבַע אִישׁ כֹּה
שָׁבַת וְרָע וְנִעְלַם מֵעֵינַי
אִשָּׁה וְנִסְתָּרָה וְהָיָה
נִטְמָא וְעַד אֵין פֶּה וְהָיָה
לֹא נִחְפָּשׁוּ:
במדבר ב יג

הגהות הב"ח

(א) יש"י ד"ה א"כ היינו
וכ"י וצמתימא דקאמר
ר"א כ"ל ומית נמי
(ב) תוס' ד"ה אי
הכי וכו' אלא קמיימא
דברייתא נקט: (ג) ד"ה
אם כן וכו' אלא קמיימא
דברייתא נקט:

דקל קס"ד השתא דהיינו הקפה: צרות. שהכוח דוחפתו להעקף והוא חוזר למקומו: **קאי** בדוכתיה. נח מניעו: **אימא כ"י למוג**
ולשוק. והאי כ"י לשמותו דקאמר לעיל אמוניה דקאמר קא מוסקי' ר' יהושע ואמר שמה נמי צעין עם המוניה וכ"י מויה דסנא
הכא בצמתימא מויה ושתיה קאמר דסתם מויה שמה מיד הוא שארש שמוג ומתקלקל אם משהה אותו: א"כ היינו רבי אליעזר. דהא
ר' אליעזר בקמיימא כ"י מוזהת הכוס קאמר וקא פליג ר' יהושע ואמר כ"י לשמותו וצמתימא^ה (ב) (נמי) אמר רבי אליעזר חזרת דקל ואוקימנא
דהיינו כ"י מויה ואי מויה דקאמר ר' יהושע בתריה צל שמה קאמר היינו רבי אליעזר: **הכא אמר כ"י לשמותו**. לכות: **חד שיעורא**
הוא. וליכא לאקשויי א"כ היינו ר' יהושע דבקמיימא אמר כ"י לשמותו לכות ואמר בן עזאי בתריה כ"י ללות ביצה דהוא כ"י שמה לאו
קושיא היא דהא ואוקימנא כ"י לשמותו דר' יהושע כ"י למוג ולשמותו וקאמר ליה בן עזאי כ"י ללות ביצה דהוא כ"י שמה לחודה דכות: **אימא**
כ"י ללות ולגומעה. גמיעה דקאמר ר"ע בקמיימא אצליה דבן עזאי דלעיל מיניה קא מוסקי' לה וצמתימא דקאמר כ"י ללות ביצה ללות
ולגמעה קאמר דסתם צליה גמיעה בתרה שגומעו חס שלא יאטון: **לדבריו דר"ע קאמר לה**. דלמור ללות ולגומע לידך אדקמשערת צליה
וגמיעה צדל^ה ספיר בגמיעה דשלש דהוא כלליאה ובגמיעה צדל: **דמרחק**. שני ראשי הנימא הנפסקות מרוחקות זה מזה דליכא שהייה
טפי: **דמהדק**. הקיסם דוחק בין השיינים: **דמהדק**. דמהדק כ"י חזרת או בעתיקא. סל יאן חלק הוא ונוח להשתמש מן החדש
שהחדש יואלץ למוכו ראשי קיסמין של אריגה: **בקירורא** או **בחימא**. לחם חם נמךד ונשמט מן היד ונכרך להוציאו צמת ושהה צדולתו:

צדחטי